

Секція 2 Актуальні проблеми реформування системи охорони здоров'я в Україні

Гладкова О.В., Семиренко А.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків

Фінансове планування в закладах охорони здоров'я

olgladkova25@gmail.com

Вступ. Система охорони здоров'я є надзвичайно складною і багатогранною галуззю, діяльність якої передбачає функціонування розгалуженої мережі лікувально-профілактичних, санітарноепідеміологічних, оздоровчих закладів та наявність висококваліфікованих фахівців. Вона є високотехнологічною і наукомісткою сферою діяльності, що вимагає постійного впровадження досягнень науки, впровадження інноваційних технологій надання медичних послуг, а через це і значних інвестицій у власний розвиток. Адже саме від цього залежать якість медичного обслуговування населення та стан його здоров'я.

Одним із основних чинників, що впливає на результативність і ефективність функціонування системи охорони здоров'я, є її фінансове забезпечення. В умовах недостатності бюджетного фінансування державна медицина в Україні не в змозі якісно виконувати свої функції, і тому надзвичайно актуальними сьогодні є проблеми пошуку додаткових джерел фінансового забезпечення закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та здійснення ефективного фінансового планування наявних коштів.

Метою дослідження є надання пропозицій щодо організації фінансового планування у ЗОЗ.

Методами дослідження стали сучасні економічні, фінансові та статичні методи, аналіз та синтез, абстрактний метод, метод порівнянь.

Отримані результати. Фінансове планування є «одним з методів успішного управління економікою, з накопиченим значним позитивним досвідом застосування», який в сфері охорони здоров'я формує його майбутній бажаний стан. Управління фінансами системи охорони здоров'я здійснюється

шляхом визначення пріоритетних напрямків її розвитку з метою виконання державних гарантій надання якісної медичної допомоги населенню.

Об'єктами фінансового планування в сфері охорони здоров'я є фінансові відносини (економічні зв'язки між суб'єктами сфери охорони здоров'я, що здійснюються в грошовій формі) і фінансові ресурси (грошові надходження, отримані в результаті перерозподілу, і грошові доходи за надання платних послуг).

Фінансове планування в сфері охорони здоров'я полягає в необхідності одночасного планування як обсягу фінансових ресурсів сфери і можливостей джерел фінансування витрат на охорону здоров'я, так і графіку надходжень необхідних фінансових ресурсів і здійснення платежів.

Фінансове планування доцільно почати з комплексного аналізу фінансового стану сфери охорони здоров'я, за результатами якого можна буде зробити об'єктивні висновки. Особливу увагу необхідно приділити питанню збалансованості обсягу надходжень фінансових коштів з різних джерел і потребами в їх витрачанні для надання медичної допомоги населенню. Це дозволить зробити висновки про необхідність реформування організації фінансування сфери охорони здоров'я з метою підвищення ефективності її функціонування в цілому.

Для сфери охорони здоров'я необхідно виділити наступні види фінансового планування:

1. Оперативне, результатом якого є складання окремих планів (фінансових надходжень, фінансових витрат, план витрачання грошових коштів) або бюджетів, що представляють собою кількісне визначення доходів і витрат у вартісному вираженні, при цьому періодом планування є декада, місяць, квартал.

2. Поточне, плановий період якого становить більш тривалий проміжок - півріччя, рік, при цьому результатом є складання фінансового плану, що є відображенням комплексу запланованих заходів, який необхідно реалізувати для досягнення суб'єктом господарювання поставлених цілей, основною з яких є надання якісних медичних послуг населенню.

3. Стратегічне планування - є найбільш довгостроковим видом планування, при якому складається план дій для досягнення поставленої мети на досить тривалу перспективу, більш ніж на рік.

Одна з основних завдань фінансового планування полягає у визначенні додаткових потреб у фінансуванні та надання медичної допомоги. Найбільш дискусійним є питання про альтернативні бюджетними коштами і коштам системи обов'язкового медичного страхування джерела фінансування. Саме з цим пов'язані дискусії про можливі напрямки реформування сфери охорони здоров'я.

Початковим етапом внесення змін в організацію функціонування сфери охорони здоров'я є визначення цілей реформування і постановка задач для її досягнення. Саме на даному етапі закладається основа, на якій буде будуватися нова модель організації сфери охорони здоров'я.

Наступним етапом є безпосередньо моделювання бажаного майбутнього стану сфери. Визначаються основні параметри функціонування сфери охорони здоров'я, взаємозв'язки між ними, а також терміни їх досягнення. Потім здійснюється вибір способів досягнення бажаного стану охорони здоров'я. Після чого починається безпосередньо реалізація заходів з реформування сфери по намічених і узгоджених напрямках.

Після кожного виконаного етапу необхідна оцінка отриманих результатів та зіставлення з спочатку заданими цілями реформування.

Наступним етапом фінансового планування в ЗОЗ є розробка фінансового плану. В основу фінансового плану ЗОЗ повинні бути покладені витрати на надання обсягу медичних послуг.

Таким чином, найбільш раціональним стосовно до сфери охорони здоров'я буде короткострокове фінансове планування в рамках одного року з поквартальним підбиттям підсумків виконання фінансового плану. Саме це і є наступним кроком - реалізація фінансового плану сфери охорони здоров'я.

Завершальним етапом повинна стати оцінка ефективності функціонування сфери охорони здоров'я з внесенням коригувань в поточний план або визначенням пріоритетів для складання фінансового плану на майбутній рік.

Висновки. Таким чином вважаємо, що тільки комплексний підхід до реалізації фінансового планування дозволить на практиці досягти позитивних результатів і підвищити ефективність функціонування ЗОЗ на муніципальному та державному рівнях.